

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Lähtudes allpool toodust ja võttes aluseks maapõueseaduse § 26, 32 ja 35 ning aktsiaseltsi KIIRKANDUR taotluse, **otsustan:**

1.1. anda aktsiaseltsile KIIRKANDUR geoloogilise uuringu luba nr L.MU/518921 Pahkla III uuringuruumis kehtivusajaga 5 aastat;

1.2. uuringuloale seada kõrvaldingimused:

1.2.1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Ida-Harjumaa metsaülemat Paunküla metskond 130 katastriüksusel ja Raplamaa metsaülemat Vahastu metskond 68 katastriüksusel välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;

1.2.2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu;

1.2.3. geoloogilise uuringu tegemine on lubatud mitte lähemal kui 100 m eluhoonetest;

1.3. korraldus jõustub aktsiaseltsile KIIRKANDUR teatavaks tegemisest.

2. ASJAOLUD

Aktsiaselts KIIRKANDUR (registrikood 10111516, aadress Järvekalda tee 1, Harkujärve küla, Harku vald, Harju maakond) esitas 23.03.2023 Pahkla III uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 23.03.2023 numbriga DM-124160-3).

Geoloogilise uuringu luba taotletakse Harju maakonnas Kose vallas Tammiku külas riigile kuuluval katastriüksusel Paunküla metskond 130 (katastritunnus 33701:001:0355) ning Rapla maakonnas Kohila vallas Pahkla külas riigile kuuluval katastriüksusel Vahastu metskond 68 (katastritunnus 31701:003:1266). Mõlema kinnistu valitsejaks on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutuseks Riigimetsa Majandamise Keskus. Taotletava uuringuruumi teenindusala kogupindala on 36,02 ha. Uuringu eesmärk on tarbevaru tasemel välja selgitada uuringuruumis leviva maavara (lubjakivi) maht, kvaliteet ning kasutamise võimalused. Uuringute käigus planeeritakse rajada kuni 6 uuringukaeveõont ja kuni 20 puurauku sügavusega kuni 30 m; muud kavandatavad sihtotstarbelised tööd: veetasemete mõõtmine, katsepumpamine, topogeodeetiline mõõdistamine, proovide võtmine materjali füüsikalis-mehaanilisteks katseteks ja keemiliseks

analüüsiks. Uuringu teostaja on OÜ J.Viru Markšeideribüroo (registrikood 11644539, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Tartu mnt 84a-50). Loa taotletav kehtivusaeg on 5 aastat.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (21.03.2023 kiri nr 9-3/23/4726-2 ja 24.03.2023 kiri nr 9-3/23/4726-4).

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 15.03.2023.

Kattumist arvel oleva maavara varuga ei ole.

Taotletava uuringuruumi kagunurgast ~0,5 m kaugusele jääb metsa vääriselupaik VEP nr.207492 (EELISE kood VEP207492; Männikud ja männisegametsad) ja III kategooria kaitsealuseliigi Tetrastes bonasia (laanepüü; EELISE kood KLO9131328) leiukoht.

Kavandatav Rail Balticu trassikoridor jääb ~7 km kaugusele edelasuunda.

Pahkla III uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte.

Pahkla III uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 28.03.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest menetlusosalisi 28.03.2023 kirjaga nr DM-124160-5. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igapäev õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis loa andja 28.03.2023 kirjaga nr DM-124160-7 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohalikele omavalitsuse üksustele (Kohila ja Kose Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud.

Kohila Vallavolikogu 27.04.2023 otsusega nr 13 nõustuti Pahkla III uuringuruumis geoloogilise uuringu tegemisega osaliselt, see tähendab maa-alal, mis ei ole hõlmatud Kohila valla rohevõrgustikuga.

05.06.2023 kirjaga nr DM-124160-10 edastas Keskkonnaamet kohaliku omavalitsuse arvamuse taotlejale.

Aktsiaselts KIIRKANDUR andis 16.06.2023 kirjaga Keskkonnaametile teada, et ei nõustu

Kohila Vallavolikogu 27.04.2023 otsusega nr 13 ning on esitanud otsuse kohta vaide.

Kose Vallavolikogu ei esitanud taotluse kohta arvamust ega pikendanud arvanusse andmise tähtaega.

Kohila Vallavolikogu edastas Keskkonnaametile 29.06.2023 vaideotsuse nr 23, millega otsustas:

1. Rahuldada AS KIIRKANDUR vaie ning tunnistada Kohila Vallavolikogu 27.04.2023 otsuse nr 13 p 1 kehtetuks.
2. Nõustuda Kohila vallas, Pahkla külas Pahkla III uuringuruumi geoloogilise uuringu tegemisega Vahastu metskond 68 (katastritunnus 31701:003:1266) katastriüksustel täielikult kuid mitte lähemal kui 100 m eluhoonetele.

Vastavalt maapõueseaduse § 27 lõikele 3 palus Keskkonnaamet 24.03.2023 kirjaga nr DM-124160-6 riigivara valitsejalt nõusolekut Riigimetsa Majandamise Keskuse valitsemisalas olevate katastriüksuste Paunküla metskond 130 ja Vahastu metskond 68 kasutamiseks geoloogilise uuringu tegemise eesmärgil.

04.07.2023 teavitas piirinaaber T.T., et soovib edasise menetluse käigu teavitusi saada (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 05.07.2023 kirjaga nr DM-124160-13).

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja 13.07.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks 2 nädalat.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti laekus/ei laekunud.

Vastavalt HMS § 49 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lõikele 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis aktsiaseltsilt KIIRKANDUR ja menetlusosalistelt 13.07.2023 kirjaga nr DM-124160-14 arvamust või vastuväiteid uuringuloo andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Aktsiaselts KIIRKANDUR tähtaja jooksul (kaks nädalat) ei vastanud/nõustus.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt Uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloo alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on J.Viru Markšeideribüroo OÜ (registrikood 11644539, aadress Tartu mnt 84a-50, Kesklinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond), kes omab tegevusluba hüdroteoloogiliste tööde teostamiseks.

Lähtuvalt maapõueseaduse § 90 lõikest 1 andis Riigimetsa Majandamise Keskus 15.05.2023 kirjaga nr 3-1.1/2023/2107 nõusoleku geoloogilise uuringu teostamiseks Paunküla metskond 130 ja Vahastu metskond 68 kinnistutel ning määras järgmised tingimused:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Ida-Harjumaa metsaülemat Paunküla metskond 130 katastriüksusel ja Raplamaa metsaülemat Vahastu metskond 68 katastriüksusel välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

MaaPS §-s 27 lg 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloo andmiseks ei esine.

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekavaid ning jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) § 35² tähenduses tuleb uuringuloo taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloo taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekavaid ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis Aktsiaselts KIIRKANDUR 23.03.2023 esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi *määrus 1*) ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloo menetlemiseks.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruises sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse tagamiseks ning maapõue kasutamisest inimese tervisele, varale ja keskkonnale põhjustatava mõju vähendamiseks ja vajaduse korral muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusala läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Pahkla III uuringuruumi uuringuloale seatakse riigivara valitseja ja kohaliku omavalitsuse poolt esitatud kõrvaltingimused.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt kindlasti olulist informatsiooni, mistõttu geoloogilise uuringu tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud.

Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning aktsiaselts KIIRKANDUR ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 13.07.2023).

Eelnevale tuginedes võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmise keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Tiit Rahe 56215670
tiit.rahe@keskkonnaamet.ee